

derfor ikke fortrolig med Bygningen deraf, og der er sket adskillige Ting, som gjorde, at Omkostningerne i de første Aaringer vare ret store, og de vare ikke i Stand til at betale de Afdrag, som vare bestemte. Men dertil er det at sige, at de Fejlgreb, som da skete, have været nyttige for Samfundet ved andre lignende Mergelbaners Anlæg. Det endte ogsaa med, at efter nogle Aars Forløb blev der eftergivet dem noget af Gælden, saa den blev nedsat i 1889—90 til 35,000 Kr. Der gik saa nogle Aar, hvori Gælden regelmæssig blev afbetalt med aarlige Afdrag, saa at den nu beløber sig til det, som den nu staa opført til paa Finansloven, nemlig 26,600 Kr. Det var i 1899—1900, at den var nedbragt hertil, men da viste der sig en Ting, der gjorde det umuligt for Interessentselskabet længere at bære Byrderne og fortsætte med Afbetalingen, nemlig at der i Stedet for Mergel var Sand i Bakken. Undersøgelserne i sin Tid havde været saa upaalidelige, og imod Forventning viste der sig inde i Bakken store Sandlag og Sandknuder. Det medførte selvfølgelig, at Driften ikke mere kunde betale sig. Det havde til Følge, at man fik Henstand med Afbetalingen indtil 11. December 1904. Det staaer Sagen paa i dette Øjeblik. Der blev desuden vedtaget en Bestemmelse om, at ogsaa andre end Lodtagere i Interessentskabet skulde have Adgang til at faa Mergel til samme Pris som Lodtagerne. Det førte til en langt større Udnyttelse af den Mergel, som var tilbage, end tidligere, og Følgen er, at den er sluppen op. De have intet og kunne ikke klare sig. Havde der været Kalkmergel nok, med andre Ord, havde de Undersøgelser, der vare skete, hvorpaa det hele var baseret, været rigtige — Undersøgelser, for hvilke der ikke kan tillægges Interessentskabet noget Ansvar, da de ikke havde Betingelser og Evne til at sikre sig i saa Henseende, de maatte stole paa de Myndigheder, som vare deres Vejledere, altsaa Hedeselskabet — var der Sandsynlighed for, at alting kunde vedblive at gaa, men det er der ikke længere nu. I Nærheden af den nuværende Bakke finder man imidlertid Kalkmergel, og der kan da ud af det gamle Interessentskab i Forening med andre, dannes et nyt, som er i Stand til at begynde paa et nyt Foretagende, der kunde vedblive Mergeltilførselen i disse fattige Egne. Men det tør de ikke paatage sig, naar de skulle betale den Restgæld, som de staa i til Staten, 26,600 Kr. Selskabet har for-

uden denne Gæld flere Gældsposter paa tilsammen 8,500 Kr., og dem blive de selvfølgelig nødt til at betale. De andrage nu om, at de maa blive fritagne for den Gæld, de have til Staten, idet de haabe derved at kunne blive i Stand til at stifte et nyt Selskab og saaledes vedblive med at tilføre Hedeegnene Kalkmergel til Hjælp for deres Opdyrkning. Jeg anbefaler selvfølgelig Sagen paa det bedste, og haaber, at den maa finde sin Løsning, saa at denne Tilførsel ikke stopper. Det vilde være til Hinder for Kultivering af disse Hedeegne, som Mergelbanen kommer til gode.

Til den højtærede Kultusminister vil jeg gerne stille en Forespørgsel angaaende en Kirke i Lillehede. Der er nu ingen Kirke, de have længe ventet og vente fremdeles paa at faa en saadan, og hvert Aar faar jeg Anmodning om at undersøge, om den ikke kommer. Men jeg har ikke fundet nogen Bevilling til den paa Finansloven og jeg har en Følelse af, hvad der er i Vejen. Der er Forhold, der ere meget vanskelige at faa ordnede, men jeg mener dog, at jeg paa vedkommende Folks Vegne har Grund til at nævne Sagen og spørge, om der ikke er nogen Rimelighed for at faa denne Kirke i en ikke for fjern Fremtid, thi at de en Gang maa faa en Kirke, anser jeg for utvivlsomt. Jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder med Hensyn til Afstande osv. Jeg tvivler ikke om, at den højtærede Kultusminister er vidende om Forholdene derude og om, at Trangen er stor.

Saa er der et lille Spørgsmaal, som jeg er bleven anmodet om at drage frem her i Rigsdagen. Det angaar Banearbejderne, og det samme gælder vel Ledvogterne. De kunne nu faa en Fridag, jeg husker ikke hvor tidt, vist en Gang om Maaneden eller maaske to, og nu fremhæve de, at der er mange af dem, som ikke ønske at benytte saadanne Fridage til f. Eks. at tage til den nærmeste Købstad og gøre Indkøb eller lignende, men i Stedet for ønske at benytte den til Familiebesøg, idet de kunne faa Fribillet til at køre med Banen. Ofte sker det saa, at de vel kunne faa Fribilletter, men kun for een Dag, og de have da ønsket, at de kunne faa det indrettet saaledes, at naar de undlode at benytte disse Billetter 1 eller 2 Gange, kunde de samle Fridagene til 3 paa een Gang og faa Billetter, der gælde for denne Tid. Jeg synes, der er noget berettiget i dette Ønske, thi det hænder jo ofte, at Manden eller Konen har sit Hjemsted paa en anden Egn, end